ANUL VII. No. 1922. EDITIA A TREIA MARȚI 19 IULIE 1894

NUMERUL 10 BANI

ABONAMENTELE
INCEP LA 1 ȘI 15 ALE FIE-CĂREI LUNI
ȘI SE PLATESC TOT-D'A-UNA INAINTE

IN Bucureștĭ LA CASA ADMINISTRAȚIEĬ
DIN Județe ȘI Streinătate PRIN MANDATE POȘTALE
UN AN ÎN ȚARĂ 30 LEĬ; ÎN STREINĂTATE 50 LEĬ
ȘASE LUNĬ .. 15 » » » 25 »
TREĬ LUNĬ .. 8 » » » 13 »

Un numer în streinatate 20 banĭ

MANUSCRIPTELE NU SE INAPOIAZA

Adevĕrul

Să te ferești Române de cuiŭ strein în casă
V. Alexandri.

NUMERUL 10 BANI

ANUNCIURILE
DIN Bucureștĭ și județe SE PRIMESC numai la Administrație
DIN Streinătate, DIRECT LA ADMINISTRAȚIE ȘI la toate oficiele de publicitate
ANUNCIURĬ LA PAG. IV ..... 0,30 b. linia
» » » III ..... 2,— leĭ »
» » » II ..... 3,— » »
INSERȚIELE ȘI RECLAMELE 3 LEĬ RÎNDUL.
La Paris, ZIARUL SE GĂSEȘTE DE VÎNZARE CU NUMERUL LA chioșcul No. 192, Boulev. St.-Germain

UN NUMER VECHIU 30 BANĬ

ADMINISTRAȚIA
PASAGIUL BĂNCEI NAȚIONALE (CASELE KARAGEORGEVICI)

Director politic: ALEX. V. BELDIMANŬ

REDACȚIA
PASAGIUL BĂNCEI NAȚIONALE (CASELE KARAGEORGEVICI)

TERORISMUL DIN ARDEAL

O PROPUNERE

Din pricina crizeĭ agricole, o mare parte din moșiile statuluĭ vor rămînea nearendate saŭ se vor arenda cu prețurĭ foarte scăzute.

Ce va face statul cu moșiile nearendate? Le va cultiva el în regie, le va arenda orĭ pe ce preț i se va oferi saŭ le va împărți imediat la țăranĭ?

E probabil că se va întrebuința ultimul mijloc; în cazul acesta ținem să facem următoarea observație:

In legea nouă a împroprietărireĭ țăranilor se prevede că prețul pămîntuluĭ va varia după calitate și după localitate. Astă-zĭ, din pricina deprecierei colosale a produselor agricole, e incontestabil că și valoarea pămîntuluĭ a suferit o însemnată depreciere. Dacă maĭ înainte un hectar de pămînt arabil se vindea de vecĭ cu cincĭ sute de leĭ de pildă, acum el nu maĭ valorează de cît cel mult treĭ sute de leĭ.

Statul, sub pedeapsa morală de-a comite o escrocherie față de nevoile țăranilor și față de dorința lor de-a avea pămînt, trebue să ție în seamă această depreciare a pămîntuluĭ și să nu jupoae pe bieții țăranĭ.

Ni se va obiecta poate că această depreciare a pămîntuluĭ nu poate fi luată în considerație de guvern, din pricină că ea nu poate să dureze la infinit, și că o dată cu încetarea crizeĭ, valoarea pămîntuluĭ se va urca.

Dar dacă, dintr'o pricină oarecare, valoare pămîntuluĭ s'ar urca, nu-ĭ așa că guvernul ar profita de împrejurarea asta și ar urca prețul loturilor? De ce prin urmare, acum cînd prețul pămîntuluĭ e scăzut, toțĭ cumpărătoriĭ să profite, iar țăranii nu?

In plus, față de întreg complexul de împrejurărĭ, care aŭ produs actuala criză, noĭ nu prevedem de loc încetarea eĭ într'un viitor apropiat, prin urmare dacă guvernul fixează prețul loturilor după valoarea pămîntuluĭ din anii trecuțĭ, țăranii vor fi amarnic înșelațĭ.

* * *

Insă, pentru ca statul să nu fie pus în trista poziție de a arenda moșiile pe prețurĭ de nimic saŭ a le vinde tot ast-fel, credem că ar putea găsi un alt mijloc de a le exploata, folositor și pentru stat și pentru țărănime.

Moșiile neimpărțite încă să fie date în exploatare sindicatelor de țăranĭ, formate *ad-hoc* și înzestrate cu semințĭ bune, cu mașinĭ agricole perfecționate și cu un capital necesar pentru exploatare.

Ințelegem ca statul nostru, reprezentantul *en titre* al burghezieĭ noastre supranumită și *Țara legală*, să refuze de a lua asemenea măsurĭ in timpurĭ normale pentru burghezie. Dar acum cînd arendașiĭ noștri refuză să ia cu arendă moșiile statuluĭ, statul n'ar lovi de loc în interesele burghezieĭ pe care o reprezintă, luînd măsura propusă de noĭ.

In afară de asta, orĭ de cîte orĭ noĭ democrațiĭ facem vre-o propunere de reformă economică, sîntem în tot-d'a-una acuzațĭ de utopiștĭ, de oamenĭ carĭ trăim într'o lume alta de cît cea reală. Acum orĭ nicĭ odată, guvernanțiĭ noștri aŭ ocazia de a pune în practică una din reformele preconizate de noĭ, și a constata în practică dacă e posibilă, folositoare saŭ nu.

Și cum am zis, această experiență nu poate lovi de loc în interesele burghezieĭ, căcĭ burghezia fuge astă-zĭ de moșiele Statuluĭ, ca dracul de tămîe.

* * *

Natural că asemenea sindicate și funcționarea lor regulată nu se pot realiza de azĭ pe mîine. Și nicĭ noĭ nu cerem ca Statul să se arunce în vre-o aventură economică din care să nu știe cum să iasă maĭ tîrziŭ.

Această reformă propusă de noĭ se poate face de-o cam dată pe-o scară mică, la 5—6 moșiĭ numaĭ. Iar dacă rezultatele sînt bune, sistemul se poate lărgi treptat și ajunge ast-fel în cît toate moșiile statuluĭ, actualmente neîmpărțite, să fie încredințate exploatăreĭ sindicatelor de țăranĭ.

Maĭ mult chiar, dacă reforma reușește în mod strălucit, chiar țăraniĭ carĭ aŭ căpătat pămînt de la stat saŭ îl aŭ de la părințĭ, s'ar putea sindica și eĭ cu vremea și ar putea începe să-șĭ exploateze avutul după modelul țăranilor sindicațĭ de pe moșiile statuluĭ.

* * *

Una din principalele condițiĭ pentru ca sindicatele țărăneștĭ să reușască, e ca statul să nu se conducă, prin înființarea lor, de spiritul de speculă după care s'a condus cînd a înființat diferitele sale monopolurĭ.

Scopul urmărit de stat, în chestia asta, trebue să fie următorul: *rezolvarea crizeĭ agricole printr'o bună și inteligentă cultură a pămîntuluĭ, înflorirea și buna stare materială a țărănimeĭ și crearea unuĭ venit* **normal** *pentru bugetul statuluĭ.*

Prin urmare dobînda pe care statul ar putea-o cere acestor sindicate pentru pămînt, semințe, mașinĭ, vite și capital avansat, *să nu treacă de maximum șase la sută;* iar dacă se poate, ea să fie exact egală cu dobînda pe care și statul ar plăti-o bancherilor saŭ subscriitorilor unuĭ împrumut național avînd de scop fundarea de sindicate țărăneștĭ.

Glasul nostru fi-va el ascultat și propuneres noastră fi-va ea luată în considerație de guvernul actual?

Ne îndoim grozav.

I. Theodorescu.

DR. LUCACIU E VIU

Agenția romînă ne comunică:

Cluj, 16 Iulie. — **Doctorul Lucacĭ, condamnat în procesul Memorandului, a fost condus la Cluj. Va fi îndreptat spre Szeghedin și închis în închisoarea Statuluĭ.**

Svonul cum că doctorul Lucaciŭ ar fi fost împușcat de către geandarmĭ, este fals.

VASILE LUCACIŬ ÎN CLUJ

Citim în *Gazeta Transilvaniei*:

Erĭ s'a lățit în Cluj zvonul că **Vasile Lucaciŭ** ar fi fost *împușcat de jandarmĭ*. De la Cluj faima a ajuns la Sibiŭ și a fost înregistrată și de *Tribuna*, iar seara tîrziŭ ea s'a răspîndit și prin Brașov, unde a produs mare consternare și neliniște între publicul romîn.

Neliniștea creștea cu orele care treceaŭ, fără de a aduce vre-o știre pozitivă. Pînă azĭ nicĭ în Cluj nu s'a cunoscut cauza sosireĭ întîrziate a luĭ Lucaciŭ acolo.

Se vede că jandarmiĭ, carĭ l'aŭ escortat, aŭ făcut prea multe popasurĭ de la Șișeștĭ, și așa aŭ sosit cu dînsul numaĭ azĭ la procuratură. Eată telegrama, ce-o primirăm în privința aceasta azĭ la 4 ore și 45 minute:

Sibiŭ, 28 Iulie. — Zvonul a fost desmințit. Dr. Vasile Lucaciŭ va sosi azĭ în Cluj.

Cluj, 28 Iulie. — Faimele neadevărate. Lucaciŭ sosește azĭ aicĭ la 6 ore.

DE PESTE MUNȚI

(Corespondență particulară a *Adevĕruluĭ*)

Desamăgirea D-luĭ Hieronymi.— Terorism la culme.— Urmărirea studentuluĭ Moroianu.

16 Iulie, 1894.

Desamăgirea luĭ Heronymi

Ministrul unguresc de interne, Carol Hieronymi, și-a terminat călătoria sa în Ardeal. El a cutrierat părțile cele maĭ romîneștĭ ale Ardealuluĭ; a fost în Cluj, Cojirna, Gherla, Dej, Bistrița, Turda, Alba-Iulia și Deva. Dacă primirea luĭ ar fi fost alt-fel, de sigur n'ar fi rămas necercetate de el nicĭ Brașovul, Blajul și alte multe localitățĭ și centre romîneștĭ, carĭ ar fi fost dătătoare de ton pentru scopul călătorieĭ luĭ.

Dar nu i-a venit D-luĭ ministru gustul, de-a face mulțĭ paricĭ prin Ardeal. O scurtă privire i-a fost de ajuns pentru a se convinge că nicĭ nu are de-a face cu un popor perdut, care la moment să fie gata a-șĭ pleca genunchiĭ înainte stăpînuluĭ săŭ tiran, gata de a-ĭ cere mila pentru un os de ros.

Poporul romîn din Ardeal a dat, și cu ocasiunea asta, o strălucită dovadă de demnitatea, de ambiția și conștiința sa naționălă. Fără exagerație am putea zice, că întreaga călătorie a D-luĭ Hieronymi prin Ardeal a fost un adevărat triumf pentru Romîniĭ ardelenĭ. Judece lumea și va afla, că nu e lucru puțin, ca din mijlocul unuĭ popor de un milion și jumătate, cum este poporul romîn din Ardeal, să nu poată afla ministrul unuĭ guvern teroristic maĭ mult ca **șeapte persoane,** *care să vrea sta de vorbă cu el și a se declara gata de a-șĭ pleca genunchiĭ înaintea stăpînuluĭ lor nemilos.*

Da, numaĭ șeapte persoane a găsit ministrul Hieronymi în mijlocul poporuluĭ ardelean, carĭ s'aŭ hotărît a intra în vorbă cu el, căcĭ afară de episcopul Szabo *din Gherla, advocațiĭ* Munteanu, Man *și* Farkaș *din Dej, Mitropolitul* Miron Romanul, *directorul de bancă* Partenie Cosma, *și colaboratorul «Tribuneĭ»* Russu Șireanul *din Sibiŭ, alțĭ Romînĭ n'aŭ stat de vorbă cu ministrul Hieronymi.*

In fața acestor constatărĭ, inima orĭ-căruĭ Romîn, care este conștient de scopurile perfide ale ministruluĭ Hieronymi, trebue să se umple de bucurie. Să nu creadă nimenea, că acest ministru ar fi venit în Ardeal cu scopul sincer și leal, de a ușura soarta Romînilor și de a mijloci o intimă apropiere între Romînĭ și Maghiarĭ. Insu-șĭ ministrul Hieronymi s'a dat de gol, cînd în toastul săŭ de la banchetul ce i s'a dat cu ocasiunea aceasta la Turda, a declarat că **«scopul inițiativeĭ de împăciuire este de a ușura realisarea ideeĭ de stat maghiar».**

Că ce este a se înțelege prin «ușurarea ideeĭ de stat maghiar», o știe fie-cine. Se vede că s'aŭ convins și Ungurii, că realisarea ideeĭ unuĭ stat național maghiar *nu se va putea ajunge nicĭ odată prin forță și terorisărĭ. De aceea aŭ aflat cu cale să încerce un alt mijloc, mijlocul amăgirilor și al fraselor frumoase crezînd că prin aceasta maĭ ușor îșĭ vor putea ajunge scopul maghiarizăreĭ, și prin acesta al reazăreĭ unuĭ stat* național *maghiar.*

Dar toate sînt de geaba. După cum constată însu-șĭ biuroul oficial de corespondențe din Budapesta, ministrul Hieronymi s'a depărtat foarte desamăgit de Ardeal. El s'a convins, că aicĭ are de-a face cu un popor mult maĭ conștient, mult maĭ mîndru de naționalitatea sa, care nu se poate cumpăra prin promisiunea unor bunurĭ trecătoare.

Romîniĭ ardelenĭ cu drept cuvînt poĭ fi mîndri de această «experiență» a D-luĭ Hieronymi, care nu a figurat în escursiunea sa prin Ardeal numaĭ ca o persoană privată, ci chiar ca trimis și plenipoteoțiar al guvernuluĭ.

Terorismul

Abia s'a depărtat Hieronymi din Ardeal și un noŭ regim de teroare s'a pus în aplicație față cu Romîniĭ Ardelenĭ. Poate că ministrul a ținut să-șĭ arate a tot puternicia sa față cu «îndirjițiĭ Valahĭ» și de aceea a dat semnalal de a se inaugura terorismul cel noŭ.

Primele victime aŭ fost recrutate și de astă-dată din sînul comitetuluĭ național. In contra legilor și în contra usuluĭ practicat în tot-deauna și în toate statele față cu arestanțiĭ politicĭ, jandarmiĭ ungureștĭ, din ordinul secret al maĭ marilor lor, aŭ intrat pe neașteptate în locuințele D-lor Dr. Rațiu, *din Sibiŭ,* Coroianu *din Cluj și* Dr. Mihali *din Dej, pe carĭ i-aŭ luat între baionete și i-aŭ escortat la Cluj, de unde vor fi escortațĭ maĭ departe la închisoarea de stat din Vaț. Nu li-s'a dat acestor victime ale furieĭ ungureștĭ nicĭ măcar atîta timp, ca să-șĭ poată lua rămas bun de la copiĭ și neveste, și nu ĭ s'a permis nimănuĭ de a-ĭ petrece măcar pînă la gară și a le zice un rămas bun. Nu știm pînă în momentul de față, ce se va fi întîmplat cu D. Dr. Lucaciu și ceĭ-l'alțĭ soțĭ aĭ săĭ de suferințe, dar presupunem că nicĭ eĭ nu vor fi rămas scutițĭ de acest «biciŭ al luĭ Atila».*

Eĭ se duc însoțițĭ de dragostea noastră și nu știm, dacă ne vom revedea vre-odată, căcĭ pentru niște bărbațĭ de etatea D-luĭ Dr. Rațiu și alțĭ cîțĭ-va din comitet, nu este lucru ușor a petrece 2-3-5 anĭ în închisoarea ungurească.

Urmărirea studentuluĭ Moroianu

In ce privește urmărirea studentuluĭ George Moroianu, președintele Ligeĭ din Paris, ea continuă și acum. Nenorocita sa mamă, care este o bătrînă văduvă cu locuința în Săcele, de lîngă Brașov, nu are odihnă nicĭ ziua, nicĭ noaptea, căcĭ pandurii ungureștĭ în continuare îĭ încalcă casa, făcînd cele maĭ minuțioase cercetărĭ prin toate unghiurile caseĭ, ca să afle pe fiul săŭ George, care nimic alta n'a păcătuit, de cît că, în calitatea sa de președinte al secțiuneĭ Ligeĭ culturale din Paris, a desvoltat o activitate laudabilă pentru cauza romînă. Romîniĭ Brașovenĭ sînt foarte mîhnițĭ din causa acesteĭ urmărirĭ, al căreia resultat, în present nu-l putem prevedea.

* * *

16 Iulie, 10 ore seara.

Sub cea maĭ mare reservă grăbesc a vă comunica știrea deprimătoare, ce s'a lățit astă-seară în tot Ardealul, că Dr. Lucaciŭ ar fi fost împușcat de jandarmĭ.

Știrea o comunic sub rezervă, pentru-că ea se zvonește într'un cerc foarte restrîns. Biuroul telegrafic ține lucrul secret.

Comisarul guvernuluĭ

Din izvor privat, dar deplin autentic, am aflat tot astă-seară, că **trimiterea unuĭ comisar guvernial extra-ordinar, pentru Transilvania, este hotărîtă și are să urmeze în cel maĭ scurt timp.**

Reese dar că sub frazele frumoase ale D-luĭ Hieronymi a fost ascuns un adevărat complot. De aci se esplică unanimitatea, cu care presa maghiară a aprobat călătoria luĭ Hienymi în Ardeal. Toate aŭ fost dinainte hotărîte, și acum, după ce Romîniĭ aŭ dat dovezĭ, că nu vor să se pue la tîrguială în privința drepturilor lor de rasă, guvernul unguresc vrea să le aplice, fără cruțare, toate măsurile de rigoare.

Terorizm la culme

In diferite comitate, jandarmiĭ cutreeră satele, intră de la preot la preot și de la învățător la învățător, îĭ ridică din așternut, fac perchizițiĭ și caută pretexte pentru a'ĭ prinde și teroriza.

Pe bravul învățător din Grădiștea, Nicolae Trimbițoniu, *cunoscut ca bun și neobosit romîn, l'aŭ prins jandarmiĭ și l'aŭ escortat în închisoare la Deva. Nimenea nu știe cum și pentru ce.*

Arestările se fac fără de a se spune motivele. Același învĕțător fusese arestat și anul trecut și a fost maĭ mult timp suspendat din postul de învățător, iar la urmă s'a constatat nevinovăția luĭ și a fost pus în libertate. Nimenea însă nu i-a dat vre-o satisfacție pentru suferințele din închisoare și pentru pagubele pricinuite.

* * *

De o siguranță personală a cetățenilor romînĭ nu maĭ poate fi vorba. Legile sînt formal abrogate față de noĭ. Sîntem curat ca în timp de revoluție.

După ce jandarmiĭ, în contra legiĭ și a uzuluĭ obicinuit în toată lumea cultă față de arestanțiĭ politicĭ, aŭ prins pe neașteptate și aŭ arestat la Cluj pe Dr. Rațiu, Coroianu, Mihali din Dej, asta-zĭ aŭ facut tot asemenea cu D-niĭ Cristea, Barcianu, Comșa și Dionisiu Roman din Sibiŭ, pe carĭ patru jandarmĭ i-aŭ luat între baionete și i-aŭ escortat la Cluj, de unde vor fi dușĭ la închisoarea din Vaț. Nicĭ fiilor, nicĭ soțiilor lor nu li s'a permis măcar sĕ-ĭ sărute și să le zică «rĕmas bun».

Maĭ vrednică de plîns este soarta preotuluĭ Gerasim Domide din Rodna, care cu ocasia procesuluĭ pentru Memorand s'a ilustrat între colegiĭ săĭ acusațĭ prin atitudinea sa nešovăitoare și chiar admirabilă. De vre-o cincĭ săptămînĭ jandarmiĭ l'aŭ prins dintr'o călătorie, l'aŭ înfundat în temnița ordinară de la Cluj alăturĭ cu hoțiĭ și cu tîlhariĭ. Acum este dus la Vaț. Răpit fără de veste din mijlocul călătorieĭ, el n'a apucat să-șĭ reguleze întru nimic afacerile de-acasă. Fiind văduvĭ el nu are de cît o singură copilă, care a rămas fără îngrijire. Tatăl săŭ este dus acum la Vaț, de unde nu se va reintoarce timp de doĭ anĭ și jumătate, ce va deveni casa și averea luĭ?

In timpul migrațiuneĭ popoarelor sălbatice, strămoșiĭ noștri nu puteaŭ s'o ducă maĭ răŭ ca acum.

Cîmpeanul.

INCHIDEREA SESIUNEĬ PARLAMENTARE

Paris, 16 Iulie. — *Senat.* D. Guérin, ministrul justițieĭ, citește decretul de închiderea sesiuneĭ.

Camera.—D. Dupuy, președintele consiliuluĭ, dă citire decretuluĭ de închiderea sesiuniĭ.

D. Paschal Grousset, socialist, protestează cu energie, pentru că el ar fi prevenit pe D. Dupuy că-șĭ propusese de a-l interpela în privința grațiereĭ condamnațiilor de către înalta curte, pentru afacerile boulangiste. D. Dupuy respunde că închiderea sesiuniĭ e pronunțată în virtutea Constituțieĭ. Protestărĭ la extrema stîngă.

Ședința e ridicată.

UN PRETINS CALOMNIAT

Acum cîte-va zile s'aŭ prezintat la redacția noastră două persoane, cerîndu-ne să publicăm o notiță, prin care se anunț că D. Butculescu, președintele cooperatorilor, are de gînd să dea în judecată pe autoriĭ informațiilor calomnioase publicate în ziare la adresa sa. Eram gata să dăm loc aceleĭ notițe, negîndindu-ne de loc că ar putea să ne viseze pe noĭ.

In cele din urmă însă n'am înserat'o, din spirit de colegialitate față de confrațiĭ, care ar fi putut fi vizațĭ.

Erĭ am maĭ aflat că D. Butculescu a deschis o acțiune în potriva noastră pentru calomnie.

Lucrul ne-a surprins peste măsură.

In ziarul nostru n'aŭ apărut de cît două notițe privitoare la expoziția Butculescu.

Una prin care se anunță că D. Stoenescu, și-a dat demisia din postul de secretar al aceleĭ expozițiĭ, invocînd motivul că se petrec neregularitățĭ acolo.

O a doua protesta în potriva tăereĭ arborilor din grădina Cișmigiŭ, pentru clădirea pavilioanelor expozițieĭ.

Unde a văzut în aceste rîndurĭ D. Butculescu calomnia, saŭ măcar intenția calomnioasă?

Dacă există orĭ nu neorîndueli în socotelile expozițieĭ, habar n'avem, și nicĭ n'am afirmat'o.

Dacă motivul invocat de D. Stoenescu, pentru a-șĭ explica demisia este decĭ întemeiat orĭ nu, nu-ĭ treaba noastră; lucrul fiind o daraveră particulară rĕmîne să se tranșeze între ceĭ doĭ interesațĭ.

Cît privește devastarea arborilor din Cișmigiŭ, cea maĭ bună dovadă că am avut dreptate de a protesta e că Primăria Capitaleĭ, i-a interzis tăerea arborilor pe viitor.

Cum adică n'avem dreptul de a ne opune distrugereĭ lucruluĭ public într'un interes privat?

Dar în Franța, numaĭ s'a vorbit de un proect pentru viitoarea expoziție, a căreia inițiatorĭ voiaŭ să o așeze în Bois de Boulogne și toată presa s'a rădicat în potriva distrugereĭ acestuĭ parc.

Nu am avut dar cîtușĭ de puțin intenția de a calomnia saŭ de a ataca pe D. Butculescu și cea maĭ bună dovadă e că am refuzat cu totul de a ne face ecoul știrilor ce circulă în privința D-sale.

Ast-fel fiind nu putem vedea în acțiunea ce a îndreptat'o în potriva noastră, de cît saŭ un mijloc de reclamă saŭ fapta unuĭ om care suferă de mania persecuțieĭ.

Aceasta însă nu ne va împedeca, fie sigur D. Butculescu, ca atuncĭ cînd vom avea de criticat ceva saŭ de denunțat vre un abuz să o facem fățiș și cu toată energia, precum am făcut-o tot-de-auna.

Nu prea avem obiceiul de a ne înspăimînta așa lesne.

C.

Interview cu Stambuloff

Berlin, 16 Iulie. — *Tageblatt* publică un interview cu D. Stambuloff care a declarat că cauza demisiuneĭ sale este o scrisoare pe care a adresat-o prinţuluĭ la sfîrşitul luĭ Maiŭ. D. Stambuloff a maĭ zis că va face să fie ales la noua Cameră căreia va comunica această scrisoare. D. Stambuloff voeşte să rămînă în Sofia. In politica internă a Bulgarieĭ, a adăogat D. Stambuloff, domneşte mobilitatea; în politica externă, imprudenţa. După cîte-va cuvinte aspre îndreptate contra D-luĭ Stoiloff, ex-dictatorul a declarat că nicĭ un patriot nu trebue să dorească o schimbare de dinastie.

UN DEZASTRU ÎN BULGARIA

Sofia, 16 Iulie. — Micul oraş Cot'el, siruat în mijlocul Balcanilor, nu departe de Slivno, a fost nimicit cu desăvîrşire de un inceudiŭ care a isbucnit în mijlocul uneĭ furtunĭ violente.

Toată populaţia e tăbărîtă pe cîmp şi-n pădurile din prejur, din nenorocire, sînt şi victime omeneştĭ; Guvernul a luat măsurĭ urgente spre a ajuta victimele. Pe lîngă aceasta s'aŭ deschis subscripţiĭ în toată ţara.

GERMANIA ŞI FALIMENTUL GRECIEĬ

Berlin, 16 Iulie. — *Norddeutsche* constată că guvernul german nu a exercitat nicĭ o influenţă în privinţa primireĭ saŭ respingeriĭ din partea creditorilor, a propunerilor guvernuluĭ grecesc. Numaĭ creditoriĭ singurĭ sînt în drept a se pronunţa asupra avantajelor saŭ desavantajelor acestor propunerĭ.

IOSZEF SIKLÓSY

ABUR ŞI SCÎNTEE

..... In puterea nopţeĭ şi pe o ceaţă deasă mă urcasem pe locomotiva bătrînuluĭ Kolimann, care ducea un tren de marfă şi aşa ajunsesem la staţia de aicĭ, unde aşteptam trenul de persoane direct.

In timpul oprireĭ la ultima staţiune, maşinistul Kollmann îmĭ pusese întrebarea următoare:

— E adevărat că noĭ, maşiniştiĭ de locomotive, devenim de prisos şi că în curînd trenul va fi dus cu electricitate?

Mirat, mă uitaĭ la maşinistul cel bătrîn. Ochiĭ îĭ luceaŭ umezĭ. Bătrînul acesta, care ducea maşina de 30 de anĭ şi care putea fi trecut la pensie în orĭ-ce moment cu leafa întreagă, nu se putea să se teamă de viitorul săŭ. In el vorbea numaĭ dragostea înnăscută pentru *Regele Abur* — dragoste comună tuturor trenarilor, maĭ ales maşiniştilor foarte conservatorĭ.

Pe acest rege îl ameninţa cu detronarea însă-şĭ soţia, tovarăşa de domnie peste regatul întins al drumurilor de fier: electricitatea.

— Se va face şi există şi acuma tren electric, prietine, respunsesem eŭ, pe liniile scurte de tramway şi alte asemenea jucăriĭ; dar la noĭ...

— La noĭ n'o să se poată face asta nicĭ odată, zise cu vioiciune aburistul cărunt. Nu-ĭ aşa că asta e cu neputiaţă?

— *Cu neputinţă* e în cazul de faţă un cuvînt imposibil, bătrînule! Dar *neprobabil* se poate zice. La noĭ, pe drumul de fier într'adevăr mare, la distanţe luugĭ, la manevre în gară, la trecerea peste macazurĭ, curbe şi podurĭ, aburul va maĭ fi, dacă nu pe vecĭ, cel puţin o viaţă de om singur domnitor. Maĭ iute şi maĭ puternică de cît aburul *nu poate* — şi chiar de ar putea *nu trebue* — să fie scînteia electrică la calea ferată. Maĭ ieftin ar fi lucrul acesta, dar — poţĭ fi pe pace, tovarăşe! Eŭ cred că regina strălucită a veaculuĭ viitor va trebui să se mărginească, în special faţă cu noĭ, ca să lumineze şi să rămîe corespondenta noastră, ca şi pînă acum.

Cuvintele mele mîngăiaseră în chip vădit pe maşinistul îngrijat de viitorul idoluluĭ săŭ, maĭ mult de cît toate însă vestea că direcţia noastră comandase chiar atuncĭ încă o sută de locomotive nouĭ.

Orĭ cît de naivă şi de neîntemeiată era gelozia bătrînuluĭ de steaoa viitoruluĭ, tot fuĭ silit să mă gîndesc, că la o adică ar fi un lucru al draculuĭ de frumos dacă s'ar descoperi adevărata locomotivă electrică.

Eram încă adîncit în gîndurile acestea, cînd restaurantul găreĭ se deschise şi intrară o mulţime de oamenĭ în haine de drum. Se vede că sosise trenul de persoane şi eŭ, adîncit în gîndurĭ, nu băgasem de seamă. Mă uitaĭ la ceas, era tocmaĭ vremea. Tocmaĭ voiam să mă scol pentru a-mĭ căuta în tren, de va fi cu putinţă, un loc de dormit, cînd intră în sală, condus de portarul olog al staţieĭ, un Domn în vîrstă, ras peste tot, îmbrăcat într'un costum negru de salon şi cu ochelarĭ de aur. El avea o înfăţişare de mare învăţat şi se îndreptă spre mine. Se închină ceremonios înaintea mea şi-mĭ zise:

— Domnule, mă bucur foarte mult că vă găsesc. Vă invit să nu călătoriţĭ în vagon, ci cu mine pe maşină. Tot o dată vă solicit sprijinul condeiuluĭ D-v. pentru mine şi pentru invenţiunea mea.

Eŭ mă simţiiŭ foarte măgulit, dar fuĭ silit să mărturisesc politicosuluĭ Domn, că nu ştiŭ despre ce e vorba.

— Se încearcă vr'o locomotivă nouă şi D-v. sînteţĭ fabricantul? întrebaĭ eŭ.

Domnul cel strein mă privi uimit, aproape cu milă.

— Cum? Nu ştiţĭ? Eŭ conduc doar trenul de persoane cu electricitatea, ca încercare.

Mirat grozav, săriŭ de pe scaun. Cu electricitate? De aceea aşa dar lipsa de zgomot, din pricina căreia eŭ nu băgasem de seamă cînd intră trenul în gară. Şi eŭ nu ştiam nimic despre încercarea asta senzaţională! De uimire şi de mirare, bolborosiŭ:

— D-v. mergeţĭ cu... electricitate? Aicĭ pe linia noastră, pe drumul de fier cel mare?... Dar cum? Cu dinamo secundare?... Doar n'am văzut conducte? — Orĭ poate cu acumulatorĭ încărcaţĭ?

Domnul cel interesant zîmbi. De astă dată expresia figureĭ sale era de sigur compătimitoare.

— De toate cîte puţin, răspunse el în sfîrşit. Osteniţi-vă, vă rog, de mă urmaţĭ. Veţĭ vedea ce ofer eŭ.

(Sfîrşitul mîine).

Holera în Rusia

Petersburg, 16 Iulie. — *Buletinul holereĭ din timpul săptămîneĭ trecute se resumă prin ţifrele următoare pentru oraşul şi guvernămîntul Petersburg; 878 cazurĭ, 186 decese.*

VICTORIE MULT CÎNTATĂ

Masuah, 16 Iulie. — Ocuparea Kassaleĭ a fost serbătorită într'un mod strălulit de către colonia italiană. Abisinieniĭ aŭ fost viŭ impresionaţĭ de această victorie. Şefiĭ Tigreuluĭ aŭ adresat felicitărĭ generaluluĭ Baratieri. Dervişiĭ scăpaţĭ din Kassala aŭ fugit spre Athara. Starea corpuluĭ de ocupaţiune este escelentă. Generalul Baratieri este aşteptat mîine la Keren.

ESCROCI ACHITAŢI

Roma, 16 Iulie. — *Procesul de la Banca Romană.* Toţĭ acuzaţiĭ sînt achitaţĭ. Publicul, foarte numeros, a aplaudat foarte viŭ. Preşedintele ordonă punerea în libertate imediată a acuzaţilor. Aceştia sînt îmbrăţişaţĭ de amicĭ, la eşirea lor. D. Tonlongo se duce acasă şi este primit cu strigăte de bucurie din partea a vre-o 50 persoane carĭ îĭ formează escorta.

INFORMAŢIUNI

Patriotistim unguresc

Puşcăriaşiĭ ungurĭ din Seghedin aŭ adresat o petiţie ministruluĭ ungur de justiţie, D. Szilágyi, să nu permită ca osîndiţiĭ în procesul Memoranduluĭ, să fie internaţĭ în aceeaşĭ puşcărie cu eĭ.

Eĭ îşĭ motivează cererea pe consideraţiunea, că fiind patrioţĭ nu vor să fie în tovărăşia trădătorilor de patrie al căror loc ar fi prin ocne alăturĭ de criminaliĭ ceĭ maĭ ordinarĭ.

Această ştire o reproduce Tribuna *după* Nemzeti Ujsáp, *organul conteluĭ Apponyi.*

Neue Freie Presse *persistă din noŭ în ştirea dată de noĭ şi de unele ziare din Budapesta şi Viena, că D. Goluchowsky, ministru plenipotenţiar al Austro-Ungarieĭ, va fi înlocuit prin D. conte Teodor Zichy.*

Organul vienez afirmă chiar, că această numire se va face la toamnă, imediat după închiderea delegaţiunilor, pentru a se da o satisfacţie ungurilor.

Comisiunea tecnică, aprobînd schiţele de planurĭ pentru gimnaziul din Tg. Jiŭ, ministru instrucţiuneĭ a decis facerea proectuluĭ şi scoaterea luĭ la licitaţie.

Lucrările vor fi executate anul acesta.

La concursul de croitorie pentru şcoalele profesionale, despre care am vorbit deja maĭ dăună-zĭ, aŭ reuşit: D-nele Oprescu, Ştefănescu şi D-şoara Paraschiva Dardalat.

D. inspector şcolar Praja, pleacă în Elveţia unde va petrece vacanţa.

D. Rădulescu, trimes de ministrul şcoalelor ca să studieze la Paris dicţiunea, regisoratul, punerea în scenă a pieselor, modul cum se fac repetiţiile în principalele teatre, a fost admis cu începerea anuluĭ şcolar viitor, să urmeze cursul de dicţiune la conservatorul naţional, dîndui-se toate înlesnirile în această privinţă.

D. Rădulescu a fost de-asemenea admis a asista la reprezentaţiile principalelor opere şi piese din repertoriul mareĭ opere şi comedieĭ franceze.

Toate acestea în urma interveniriĭ legaţieĭ noastre din Paris pe lîngă direcţiunele instituţiilor respective.

D. I. Bogdan, profesor la Universitatea din Bucureştĭ, cercetînd cu de-amănuntul Biblioteca răposatuluĭ episcop de Buzăŭ, Dionisie, a constatat că ea coprinde 2192 scrierĭ de o mare importanţă pentru studiul istorieĭ noastre, a istorieĭ bizantine şi neo-greceştĭ, a filologieĭ clasice şi comparate, a filologieĭ neo-elenice şi limbelor orientale cum de pildă: limba chineză, arabă, turcă, etc.

De şi cărţile sînt maĭ toate dinainte de 1850, îşi păstrează valoarea lor şi astă-zĭ pentru studiul limbelor citate.

Pe lîngă aceste cărţĭ sînt altele din secolele XVI, XVII şi XVIII, şi o colecţie de 200 manuscrise străine şi romîne, din care, cele romîne din secolele XVII şi XVIII, sînt de mare importanţă linguistică.

D. Meisner va lua în posesiune postul de secretar general al ministeruluĭ instrucţieĭ, cu începere de la 1 August.

D. Nicu Negri, şeful de cabinet al ministeruluĭ şcoalelor, a plecat pentru o săptămînă la Iaşĭ.

D. Gr. N. Manu, directorul regieĭ monopolurilor, întreprinzînd un studiŭ archeologic prin judeţul Gorj, a găsit la primăria din Băleştĭ un document foarte interesant datat de pe timpul luĭ Mihnea Vodă, fiul luĭ Alexandru Vodă, 1587.

Tot în Băleştĭ a găsit în turnul bisericeĭ o inscripţie pe o blană de lemn de la fundarea bisericeĭ cu un pomelnic din timpul luĭ Şerban Cantacuzino.

In judeţ fiind o mulţime de documente şi monumente istorice în părăsire, D. Gr. Manu a luat iniţiativa înfiinţăriĭ unuĭ museŭ archeologic în T.-Jiŭ.

D. C. Olănescu s'a întors azĭ din streinătate.

Linia ferată Craiova-Calafat este aproape terminată.

Se fac marĭ sforţărĭ ca circulaţia pe această linie să se deschidă la toamnă.

Săptămîna trecută s'a găsit moartă, în pădurea de la Agapia, călugăriţa Susana.

Se presupune că a căzut dintr'un pom unde s'a suit să culeagă fructe.

Ofiţeriĭ de jandarmĭ vor presta Jouĭ jurămîntul obicînuit.

Prin toate reşedinţele de plasă din judeţul Romanaţĭ s'a instalat cîte un biuroŭ telegrafic.

D. Cezianu, directorul poştelor şi telegrafelor, studiază ideia înfiinţăriĭ uneĭ reţele telefonice în judeţul Romanaţĭ.

Gazetele ungureştĭ spun că D. dr. Ioan Raţiu va fi internat în puşcăria din Papa, aproape de graniţele sudice ale Austrieĭ.

Evenimentul anunţă că postul de prefect al poliţieĭ din Iaşĭ s'a oferit D-luĭ Sandu Răşcanu.

D. Răşcanu hezitind a primi acest post, D. Catargiu l'a chemat telegrafic în Bucureştĭ pentru a-l determina să nu facă mofturĭ, căcĭ alegerile comunale şi maĭ tîrziŭ cele legislative nu se pot face fără el.

Iarmarocul anual din Tîrgu-Frumos a fost foarte slab; tîrgul aproape pustiŭ, maĭ pustiŭ chiar de cît într'o zi obicînuită.

Neguştoriĭ veniţĭ de pe aiurea nu şi-aŭ scos nicĭ măcar cheltuelile de drum.

Bătrînul profesor de muzică, D. Franchetti, a fost ierĭ după amiazĭ pe la orele cincĭ, victima unuĭ accident.

In momentul de a se sui în tramway, în dreptul caseĭ de depunerĭ şi de economiĭ, o birjă venind în goana cailor, l'a trîntit jos, a trecut peste D-sa şi i-a făcut o rană gravă la cap.

D. Franchetti a fost imediat condus în stare de inconştienţă şi cu capul plin de sînge, la spitalul Colţea, iar birjarul a fost arestat.

D-luĭ M. Deşliu îĭ incumbă datoria să ia cele maĭ severe măsurĭ pentru a opri pe birjarĭ să mîne repede şi să nu fie sustrase de la această îndatorire nicĭ trăsurile particulare. Aşa e prin toate părţile lumeĭ, aşa ar trebui să fie şi la noĭ.

Erĭ vagonul No. 17 al vecheĭ companiĭ de tranvay a sfărîmat o trăsură pe calea Moşilor din cauză că vagonul din repeziciune a apucat la macaz linia greşită, ast-fel că birjarul care staţiona lîngă trotuar s'a trezit cu oiştea vagonuluĭ în trăsură pe care a sfărîmat'o cu desăvîrşire.

UN NOTAR UCIGAŞ

Ni se comunică de către un locuitor din Titu un fapt de o extremă gravitate, săvîrşit de notarul Tănase Andreĭ Catalan.

Acest notar a bătut şi schingiuit pe un copil în vîrstă de 10 anĭ anume Vasile Chiriţă Sandu, fiul unuĭ locuitor, în cît copilul după cîte-va zile a murit din pricina bătăieĭ şi a tortureĭ.

Iată cum ni se comunică faptele:

Intr'una din zile, Vasile, copilul a fost trămis de părinţiĭ săĭ la curtea arendaşuluĭ Alecu Dumitrescu spre a cere cîţĭ-va gologanĭ. Copilul a luat gologaniĭ şi pe drum s'a întîlnit cu fata locuitoruluĭ Petre Andreiŭ, unchiul băiatuluĭ, de la care fata a cumpărat pe un gologan un puiŭ mic de găină.

In drumul spre casă s'a întîlnit cu locuitorul Ioniţă Dinu, care văzînd puiul în mîna băiatuluĭ a căşunat pe el că l'ar fi furat de la el din curte şi pentru acest fapt copilul a fost dus la primărie. *Notarul s'a apucat şi a legat în mod tîlhăresc pe copil de un stîlp în faţa primărieĭ şi l'a bătut ca să mărturisească că a furat puiul de la locuitorul Ioniţă Dinu.*

Copilul tăgăduind faptul, notarul l'a deslegat de la stîlp, l'a vîrît în primărie, *l'a lungit jos, s'a pus cu piciorul pe gîtul luĭ şi l'a bătut cu o vargă pînă ce copilul a rămas fără cunoştinţă.*

In urmă venind părinţiĭ copiluluĭ s'a adeverit faptul că copilul cumpărase puiul de găină de la o fată, ba încă femeea locuitoruluĭ Ioniţă Dinu, cel care pretindea că băiatul i-a furat puiul, a recunoscut că puiul nu fusese al eĭ şi nicĭ nu-ĭ lipsise vre-un alt puiŭ.

S'a dat drumul copiluluĭ însă, acesta era într'o stare atît de gravă în cît a trebuit să fie dus la medicul din Titu spre a-l căuta în mod serios. Medicul a şi liberat părinţilor un certificat prin care se constată că starea gravă a copiluluĭ se datoreşte bătăieĭ şi tortureĭ la care a fost supus.

După cîte-va zile boala s'a agravat *şi copilul a şi încetat din viaţă, omorît de notarul Catalan* pentru un puiŭ de găină!

Faţă cu gravitatea faptuluĭ, notarul şi părinţiĭ săĭ, aŭ căutat la început să ascundă moartea copiluluĭ, tăgăduind părinţilor acestuia suma de 800 leĭ drept despăgubire în caz, — ziceaŭ eĭ, — cînd copilul ar muri, — şi copilul era deja mort.

Părinţiĭ aŭ refuzat baniĭ şi în cele din urmă aŭ aflat de moartea copiluluĭ. Dînşiĭ aŭ cerut să se facă autopsia în faţa lor şi să se trămită în judecată ucigaşul.

Cu tot certificatul pe care îl liberase la început medicul şi în care se constata starea copiluluĭ, totuşĭ, se zice că oarecare sacrificiĭ şi stăruinţĭ, aŭ avut darul de a face pe medic să declare că moartea copiluluĭ a provenit din alte cauze de cît din bătaia şi tortura notaruluĭ Cotolan.

E de notat însă că notarul a încercat în urmă să conrupă cu banĭ pe părinţĭ pentru a spune că nu el a torturat pe copil, ci un anume Dumitru Stan, gardian în cancelaria primărieĭ. Gardianul însă declară că notarul a torturat copilul şi primeşte chiar a sluji de martor.

Părinţiĭ aŭ adresat maĭ multe plîngerĭ autorităţilor judecătoreştĭ şi procuroruluĭ general, însă pînă astă-zĭ nu s'a făcut

---

FOIŢA ZIARULUI *ADEVERUL*

187

TAINELE NOPTEI

DE

M. E. BRADDON

XCVII

Ingropată de vie

Luă sticla şi-şĭ umplu un pahar din lichidul strălucitor. El aruncă zîmbind o privire de desfidere în jurul săŭ, îşĭ salută gazda în chip batjocoritor şi goli paharul pînă la fund.

In momentul în care ducea paharul la gură, era în deplină stăpînire a facultăţilor sale intelectuale; cînd îl puse pe masă....

Masca se opri.

— Ce se întîmplă? întrebă lady Edith îngrozită.

— Era idiot.

— Grozăvie! şopti nenorocita.

— Lichidul conţinut în sticlă era o compoziţie, al căreĭ secret e cunoscut numaĭ de treĭ oamenĭ, ceĭ maĭ marĭ chimiştĭ aĭ veaculuĭ. Unul dintre dînşiĭ e membru societăţeĭ noastre şi el preparase lichidul de culoarea rubinuluĭ, care, în aparenţă, seamănă cu vinul. Lichidul acesta are puterea de a aduce într'o clipă la idiotismul cel maĭ desăvîrşit, inteligenţa cea maĭ vie; creerul cel maĭ desvoltat e nimicit şi rămîne numaĭ golul. Memoria, dragostea, ura, totul dispare sub puterea acestuĭ lichid de foc, care consumă creerul, fără a micşora puterea fizică. Trădătorul întins în faţa noastră nu ne aude nu ştie că sîntem aicĭ, Pentru dînsul pămîntul e pustiŭ şi cerul deşert. Moartea cea maĭ grozavă ce ĭ-ar putea da cruzimea ar fi pentru el o bine-facere, căcĭ ea l'ar zmulge dintr'o viaţă de întunerec şi de tăcere, întunerec maĭ adînc de cît al orbuluĭ; tăcere maĭ grozavă de cît a mutuluĭ.

Un fior uşor trecu prin manta şi un gemet surd scăpă din gura omuluĭ culcat în trăsură.

Lady Edith tresări.

— De sigur că a auzit! strigă ea.

— Nu, răspunse masca; el n'aude nimic. Simte o durere vagă, o durere uşoară la creer, pentru că băutura ce a luat îĭ roade cu încetul creerul, ceea ce provoacă durere. Acuma, signora, spuneţi-mĭ dacă răzbunarea Muntenilor vi se pare o jucărie de copiĭ.

— Nu, răspunse lady Edith cu o energie ne aşteptată, nu, nu e un joc de copiĭ, ci un joc de dracĭ!

— Nicĭ o pedeapsă nu e prea aspră pentru ceĭ carĭ trădează cauza unuĭ popor care luptă pentru libertate, răspunse masca.

Lady Edith nu răspunse. Ea şedea tăcută şi nemişcată; toată fiinţa eĭ era absorbită de un singur gînd grozav: ce o aşteaptă pe dînsa?

Fie-care minut i se părea o vecînicie de grijĭ, tăcerea-ĭ exagera zgomotul fiecăreĭ mişcărĭ. Paşiĭ măsuraţĭ aĭ păzitorilor eĭ, potcoavele greoae ale cailor, gemetele idiotuluĭ îĭ loveaŭ dureros inima.

— Ascultă-mă, zise ea de o dată punînd mîna pe braţul însoţitoruluĭ săŭ mascat. De geaba m'aşĭ preface că nu ştiŭ pentru ce m'aţĭ adus aicĭ; voiţĭ să vă răzbunaţĭ pentru vre-o greşală de care mă credeţĭ vinovată faţă cu societatea voastră. De geaba v'aşĭ vorbi de vinovăţia saŭ de nevinovăţia mea. Vinovată saŭ nu, sînt în mîinile voastre şi puteţĭ face cu mine ce voiţĭ. Am numaĭ o rugăminte.

— Vă ascult, zise masca.

— Nu-mĭ luaţĭ minţile.

— Nu vi se va face nimic, care să poată întuneca strălucirea inteligenţeĭ D-v., signora, răspunse masca. Nicĭ o mînă violentă nu vă va atinge. Nicĭ un cuţit omorîtor nu va vărsa o picătură din sîngele D-v. aristocratic. Nicĭ o băutură otrăvitoare nu vi se va da, nicĭ un braţ aspru nu vă va arunca în vr'o prăpastie de moarte.

— Va să zică nu aveţĭ de gînd să mă omorîţĭ? strigă lady Edith.

— Nu, signora.

— Nicĭ să-mĭ luaţĭ minţile?

— Nicĭ.

— Atuncĭ ce voiţĭ să-mĭ faceţĭ?

— E un secret acuma, signora; peste treĭ ore nu va maĭ fi secret.

Urmă o nouŭ tăcere. După o jumătate de oră, unul dintre ceĭ mascaţĭ dădu ordinul de oprire.

Vizitiul ascultă. Un om cu mască aprinse o faclă, iar altul se apropiă de trăsură.

Daţi-vă jos, signora, zise tovarăşul Editheĭ.

Ea se coborî din trăsură şi se uită împrejur. La lumina roşie a facleĭ, zări un loc muntos, cu o înfăţişare sălbatică şi pustie.

Şase oamenĭ mascaţĭ se formaŭ în grup şi, după ce puseră pe lady Edith între dînşiĭ, se pregătiră de pornire.

— Staţĭ! strigă cel care însoţise pe lady Edith în trăsură; staţĭ, signora, înainte de a părăsi aceste locurĭ, e bine să vedeţĭ pe trădătorul asupra căruia a căzut răzbunarea muntenilor.

Lady Edith se opri nepăsătoare de toate, afară de propria sa primejdie; ea nu se îngrijea de soarta nenorocituluĭ, a căruĭ păţanie i se istorisise.

— Nu întrebaţĭ de numele acestuĭ trădător, signora?

— Nu doresc să-l cunosc, respunse ea rece.

— E maĭ bine să-l aflaţĭ de pe însă-şĭ faţa trădătoruluĭ, respunse masca; asta vă va ajuta ca să pricepeţĭ lecţia pe care o veţĭ primi în noaptea asta. Aduceţi-vă sarcina încoa, zise el poruncitor către ceĭ doĭ mascaţĭ remaşĭ lîngă trăsură.

Aceştia ridicară din trăsură trupul întins şi l puseră în picioare. Invelit tot cu mantaua care-ĭ acoperea şi faţa, trupul şovăi, apoĭ căzu pe un bloc de piatră, care se afla în drum.

Din cînd în cînd scotea gemătul, pe care lady Edith îl auzise pe drum.

— Adu încoa facla, Luigi, zise căpitanul mascat şi, D-ta, Donato, ridică mantaoa.

Unul se apropie cu facla aprinsă în mînă. Tovarăşul săŭ se aplecă spre idiot şi ridică mantaoa care-ĭ acoperea faţa.

— Ţine facla lîngă obrazul luĭ, Luigi, urmă căpitanul, şi acuma, signora, uitaţi-vă în voe la faţa trădătoruluĭ, care a căzut jertfă răzbunăreĭ fraţilor noştri.

Lady Edith Merton se întoarse spre faţa idiotuluĭ, care se uita tîmpit la lumina facleĭ. Apoĭ, dîndu-se înapoĭ cu cîţĭ-va paşĭ şi acoperindu-şĭ faţa cu mîinele, ea scoase un ţipăt de groază, al căruĭ ecoŭ răsună în munţĭ.

Trădătorul acesta idiot era colonelul Oscar Bertrand.

(Va urma).

absolut nicĭ o anchetă în privința acesteĭ crime, ba încă spre rușinea justițieĭ noastre, notarul ucigaș continuă a fi în slujbă.

Fața cu monstruositatea faptuluĭ cerem stăruitor autorităților judecătorestĭ o anchetă serioasă pentru a se dovedi culpabilitatea notaruluĭ, maĭ ales că sînt o mulțime de martorĭ aĭ schingiuireĭ copiluluĭ. Intre alțiĭ sînt: Gr. Pandelescu, perceptorul fiscal, Dumitru Sandu, gardianul, Gheorghe Amuza ajutor de primar și locuitoriĭ: Nae Arghir, Petre Andreiŭ, Leanca Marin Gheorghe și Dumitru Gheorghe, toțĭ aceștia aŭ văzut cu ochiĭ torturile notaruluĭ exercitate asupra copiluluĭ.

Așteptăm să vedem măsurile justițieĭ și făgăduim să revenim asupra acesteĭ grave cestiunĭ.

Iona.

STIRI MARUNTE

Mîine seară Marțĭ la orele 7 jum. se va da în beneficiul institutuluĭ surorilor de caritate Elizabeta (Regina), o mare serbare, în grădina Casino.

Programul spectacoluluĭ fiind foarte variat îndemnăm publicul să viziteze serbarea.

INCĂERARE SINGEROASĂ

Saint Louis (Senegal) 17 Iulie. — O încăerare s'a întîmplat între Marabutul Talikari, în sudul Wangareĭ (Sudan) și între francezĭ. Talikari și 500 indigenĭ aŭ fost împușcațĭ, — un francez și 8 tunarĭ ucișĭ, 6 ofițerĭ, 15 soldațĭ francezĭ și 128 tunarĭ rănițĭ.

CARANTINA

Constantinopole, 16 Iulie. — Călătoriĭ carĭ vin din Europa prin cale ferată vor suferi la Mustafa-Pașa o carantină de 24 de ore.

STIRI TELEGRAFICE

Paris, 16 Iulie. — D. Garașanin, noul ministru al Serbieĭ în Franța a remis într'un mod solemn D-luĭ Casimir Perier scrisorile sale de acreditare. S'aŭ schimbat discursurĭ cordiale cu acest prilej.

Roma, 16 Iulie.—«Don Chisciotte», zice că după procesul Bănciĭ Romîne se va intenta un proces pentru sustragere de documente în care ar fi implicațĭ D. Felsani, ex șef al polițieĭ din Roma, D. Giolitti, ex-președinte al consiliuluĭ, D. Rosano fost sub-secretar de stat.

Roma, 16 Iulie. — Se vestește din Tokio *Agențieĭ Stefani* că ministrul Italieĭ la Japonia, în înțelegere cu ministrul Englitereĭ, a prezintat ministruluĭ afacerilor streine japonez, propunerile guvernuluĭ chinez, cu privire la Coreea. Aceste propunerĭ vor fi luate în considerațiune de guvernul japonez care își rezervă dreptul de a răspunde.

Londra, 16 Iulie. — «Agenția Reuter» primește din Washington știrea că comandantul vasuluĭ american «Chemulphe» telegrafiază ministruluĭ de marină, că japoneziĭ aŭ făcut prizonier pe regele Coreeĭ.

EDIȚIA A TREIA

ULTIME INFORMATIUNI

Ierĭ a fost la Sinaia un consiliŭ de miniștri, sub președenția Regeluĭ, în care s'a hotărît promulgarea legeĭ comunale.

Regele a plecat azĭ în streinătate cu trenul de 1.30. El a fost acompaniat pînă la Predeal de către principele moștenitor și principesa Maria, și de către miniștriĭ. Aceștia din urmă s'aŭ reîntors cu trenul de 2 jumătate.

Din sorginte sigură aflăm, că numirea conteluĭ Teodor Zichy, în postul de ministru plenipotențiar al Austro-Ungarieĭ în Bucureștĭ, este impusă de guvernul unguresc.

In ședințele din Septembre ale delegațiuneĭ austro-ungare, delegațiĭ ungurĭ în urma instigațiilor guvernuluĭ, sînt hotărîțĭ a deschide o campanie în contra conteluĭ Kálnoky pentru neintervenția sa în mișcarea națională și anti-ungurească din Bucureștĭ și a pune la ordinea zileĭ relațiunile dintre Austro-Ungaria și Romînia.

D. Kálnoky ca să evite niște discuțiĭ atît de penibile și compromițătoare pentru prestigiul monarhieĭ, a cerut intervenția guvernuluĭ unguresc.

Guvernul ungar este gata de a interveni pe lîngă delegațiĭ ungurĭ să renunțe la planul lor de campanie, cu condiția, ca D. conte Teodor Zichy să fie numit ministru în Bucureștĭ, care fiind ungur, ar putea să afirme cu maĭ multă demnitate puterea statuluĭ ungar în fața mișcăreĭ naționaționale din țară.

D. Kálnoky nu s'a decis încă definitiv, căcĭ numirea conteluĭ Zichy întimpină marĭ dificultățĭ nu numaĭ în Bucureștĭ, ci chiar și prin cercurile hotărîtoare din Viena.

Conflictul cu Serbia

Conflictul cu Serbia este aproape să se sfîrșească cu triumfut tovărășieĭ Milan-Petrovicĭ-Vucașin-Wekerle.

Guvernul sîrbesc refuză să revie asupra anulăriĭ contractuluĭ încheiat cu regia noastră pentru furnitura săreĭ.

Guvernul sîrbesc invocă următoarele motive:

Contractul de prelungire pe un noŭ termen de cincĭ anĭ a fost semnat din partea Serbieĭ numaĭ de către D. Pacin, directorul regieĭ sîrbeștĭ, fără contraxemnarea ministruluĭ de finance de atuncĭ, D. Vuicĭ. In adevăr, D. Vuicĭ a consimțit la prelungirea contractuluĭ, dar înainte de a-l semna, cabinetul Gruicĭ, din care a făcut parte, a căzut de la putere.

Contractul nefiind decĭ valabil, actualul ministru de finance, Petrovicĭ Vucașin, l'a anulat și este hotărît a ține o licitație pentru adjudecarea furnitureĭ săreĭ.

Aceste sînt motivele, pe carĭ le invocă guvernul sîrbesc.

Precum am spus, însă în numerele noastre anterioni, în dosul acestor pretexte s'aŭ petrecut oareșĭ carĭ traficurĭ compromițătoare pentru guvernul sîrbesc.

Putem să anunțăm că la noua licitație ce se va face la Belgrad în cursul acestuĭ an, va lua parte și D. Gr. N. Manu, directorul regieĭ monopolurilor.

Neu Freie Presse publică următoarea depeșă din Bucureștĭ:

Oficiosul *Timpul* declină orĭ-ce răspundere a guvernuluĭ față de exposiția industrială, anunțată pentru acest an. La acestă ezposiție era vorba să participe și maĭ mulțĭ exposanțĭ austriacĭ.

Din această depeșă rezultă, că industriașiĭ și comercianțiĭ austriacĭ nu vor maĭ lua parte la exposiția-Butculescu.

Serbarea dată de societatea slavonă *Svornost* din Capitală, în favorul Ligeĭ Culturale, a dat un rezultat îmbucurător.

Aŭ luat parte la această serbare, dată în grădina *Davila*, peste 3.000 de persoane.

Consiliul de administrație al Bănceĭ Agricole s'a întrunit azĭ după amiazĭ la orele treĭ la ministerul de finance.

La ordinea zileĭ:

Aprobarea bugetuluĭ de 600.000 leĭ la cheltuelĭ și numirea personaluluĭ administrativ al Bănceĭ.

Utimele evenimente din Transilvania n'aŭ rămas nicĭ ele necomentate din partea preseĭ europene. Aŭ publicat articole simpatice cauzeĭ romîne, între altele, următoarele ziare: *Le Nord, L'Europe, Journal de Débats, Siècle, Le Soir, La Sveglia, Il Secolo, La Riforma, Il Diritto, Standard, Grajdanin, Nevoie Vremia*, etc., etc.

Disidența în partidul liberal din Craiova s'a pronunțat.

D-niĭ deputat Nae I. Pop și advocat Nicolaide aŭ format un partid liberal-democrat și se vor asocia cu D. N. P. Romanescu la viitoarele alegerĭ comunale și legislative pentru a trînti pe D. Stolojan și partizaniĭ săĭ.

Serbarea organizată de D. Butculescu, la Sinaia, în folosul expozițieĭ cooperatorilor a avut puțin succes.

Incasările aŭ fost de 1350 leĭ, iar cheltuelile cam tot atît.

Azĭ la orele 11 o femee Ioana Ionescu care se afla pe peronul găreĭ de Nord așteptînd să plece la Craiova, a apucat'o durerile facereĭ. Femeea s'a trîntit jos și a și născut imediat un copil de sex masculin.

Publicul din gară a sărit în ajutorul femeeĭ pe care a transportat'o imediat la spitalul Filantropia.

Amicul Agricultoruluĭ *ocupîndu-se de faptul că arendașiĭ statuluĭ nu vor să maĭ ia moșiile în arendă saŭ vor să le ia cu preț scăzut, ajunge aproape la aceiașĭ concluzie ca și aceea din articolul nostru de pe pagina I-a, intitulat «O propunere».*

Propunerea noastră ni se pare însă maĭ completă și maĭ eficace de cît propunerea făcută de Amicul Agricultoruluĭ.

Aflăm cu părere de răŭ încetarea din viață a D-reĭ Olga Bărbulescu în etate de 21 anĭ, telegrafistă în oficiul central din Bucureștĭ. Inmormîntarea s'a făcut azĭ 18 Iulie, orele 4 p. m., la cimitirul Belu. Trimitem familieĭ condoleanțele noastre.

Ni se scrie din Bacăŭ că un tînăr Petrovicĭ s'a otrăvit dimpreună cu amanta sa; Petrovicĭ a murit, amanta sa însă a scăpat și a fost depusă de parchet.

Pînă acum nu se cunosc cauzele acestuĭ îndoit suicidiŭ.

Ni se comunică din partea Ligeĭ, că asociațiunea franco-romînă pentru revendicarea drepturilor romînilor din Ardeal și Ungaria, a devenit o *secțiune a Societățiĭ de etnografie* din Paris, sub numele de *Section franco-roumaine*, cu sediul în *rue Magazine 28* (Paris).

Secțiunea se va constitui alegîndu-se 11 membri titularĭ perpetuĭ, locul de al 12-lea membru fiind rezervat în tot-d'auna președinteluĭ comitetuluĭ central al Ligeĭ din Bucureștĭ. Se vor alege doĭ președințĭ de onoare, unul francez și unul romîn. E probabil că cel francez va fi D. Jules Simon.

Sîntem datorĭ cititorilor noștri cu o lămurire:

Știrea senzațională despre asasinarea luĭ Lucaciŭ, știre care a ținut în agitație timp de 48 de ore spiritele din țara întreagă, a fost transmisă Ligeĭ Culturale, de către D. Ioan Russu-Șirianul, ziarist în Sibiŭ, un tînăr prea iubitor de reclamă și, care este chiar reprobat de *Gazeta Transilvanieĭ* și de *Dreptatea* din Temișoara, pentru reclamele ce nu încetează a și le face.

Știrea a fost înregistrată cu bună credință de aproape toată presa din Capitală.

Ierĭ D. Septimiu Albini, primul redactor al *Tribuneĭ*, a trimis Ligeĭ o depeșă prin care desminte în mod categoric zvonul colportat cu atîta ușurință și în scop de reclamă, de D. Russu-Șirianul, zvon care de sigur va fi exploatat acum de gazetele ungureștĭ, pentru a ne vorbi iarășĭ de «modul artificial» cum se agită chestia romînească.

Mîine vom publica o interesantă corespondență din Belgrad relativ la chestia săreĭ.

Corespondentul nostru ne dă toate motivele invocate de cercurile oficiale sîrbeștĭ pentru reziliarea contractuluĭ.

RĔSBOIUL ÎNTRE CHINA ȘI JAPONIA

Șangaĭ, 29 Iulie.—După știrile sosite din Seul, ministrul japonez propusese guvernuluĭ Corean, să ceară retragerea trupelor chineze. Refusînd această propunere [illegible] rare, s'a produs la Séul, în urma căreia trupele japoneze ocupară palatul regal. Regele a cerut, intervenirea representanților europenĭ.

Londra, 17 Iulie.—*Agenția Reuter* primește din Șangaĭ știrea că treĭ vase de răsboiŭ japoneze aŭ întîlnit la 27, lîngă Asan, treĭ vase de răsboiŭ, un aviso, și 7 nave de transport chinezeștĭ. Japoneziĭ răpiră aviso, răsturnară un transport și traseră foc asupra celor-l'alte vase, carĭ fugiră. In aceeașĭ zi, trupele japoneze, atacară trupele chineze lîngă Asan. Detaliurile lipsesc.

Incrucișetoral englez *Porpoise*, a plecat din Șangaĭ, să protejeze pe englejiĭ din Chefco.

PROGRAMUL GUVERNULUI BULGAR

Sofia, 17 Iulie. — D. Stoilov președinte al Consiliuluĭ, a rostit un discurs la Filipopolĭ în care a resumat programul guvernuluĭ.

Cel dintîiŭ punct al acestuĭ program este menținerea dinastieĭ, apoĭ menținerea Constitutieĭ. Legĭ foarte importante se vor înfățișa pentru a îmbunătăți finanțele. Guvernul nu va întrebuința împrumuturile de cît în scopul acestor legĭ; va ușura impositele directe și va administra maĭ bine ca maĭ înainte impositele indirecte. D. Stoilov confirmă că guvernul a cerut puterilor facultatea de a percepe 15% asupra intrărilor precum și de a pune un imposit asupra patentelor supușilor străinĭ.

ARHIDUCE OMORÎT D'UN CAL

Viena, 17 Iulie. — Arhiducele Wilhelm, unul din veriĭ Impăratuluĭ și inspector general al artilerieĭ austro-ungare, făcea după amiazĭ o plimbare călare; trecînd fără veste tramwaiul electric, calul se sperie și sări la o parte. Arhiducele căzu jos lovindu-se foarte grav. Dus la castelul săŭ, el muri după cîte-va momente,—la 5 jum. seara.

HOLERA

Petersburg, 17 Iulie. — Holera pare că descrește de săptămîna din urmă. Astă-zĭ aŭ fost 679 cazurĭ, față de 715 erĭ.

Constantinopol, 17 Iulie.—Călătoriĭ din Europa carĭ merg la Salonic prin cale ferată vor face o carantină de 24 de ore la Zibefce.

Carantina de la Mustafa-Pașa e sporită cu 10 zile pentru călătoriĭ din Adrianopol carĭ merg în cele-l'alte localitățĭ ale Imperiuluĭ.

SPECTACOLE

Grădina Casino. Marțĭ 19 (31) Iulie, mare representație în beneficiul surorilor de caritate Elisabeta (Regina): Musica regimentuluĭ 6 de infanterie (sub direcția D-luĭ Weiner); Ouverture; La vie neuve; Valse; Caprice polka; Fantaisie. — Jocurĭ diferite. — La 10 ore: intermediul, *M. Reboul:* L'embaleur; *M-lle Constance*: Chansonnette; *M Duval:* La coupe du Roi de Thule; *M-lle Liniver*; La oglindă; *M-lle Noelly*: Romances et chansonnettes; *M. Ionescu* Chansonnettes comique; *M-me Kayres:* Romeo et Juliette.

La 11 ore *Les charboniers* (opérette de M. Costé); M-me Noelly, MM. Ferrand, Reboul, Meran. — Musică militară și jocurĭ.

La 12 ore aprinderea grădineĭ (foc de bengal.)

NB. Acompaniamentul pianuluĭ va fi ținut de M-me Montlong.

ABONAMENTE DE VARĂ

Pentru sezonul de vară, Adevĕrul deschide abonament cu luna și anume:

In țară pe o lună 3 leĭ.

In străinătate » 4.50.

Atragem atenția cititorilor asupra anunciuluĭ din pagina 4-a intitulat ATELIERUL VIENEZ DE CEASORNICĂRIE.

Tipografia «Noua» Gr. [illegible], Pasagiul Bănceĭ Naționale, 19.

Imprimat pe hârtia din Fabrica LETEA.